

Suomen Kendoseurojen Keskusliitto ry.

KYU-GRADUOINTISÄÄNNÖT

1.1.2018

SUOMEN KENDOSEUROJEN KESKUSLIITTO RY:N KYU-GRADUOINTISÄÄNNÖT

Johdanto

Tässä dokumentissa on kuvattu Suomen Kendoseurojen Keskusliitto ry:n (jatkossa FKA) kansalliset kyu-arvojen graduointisäännöt ja -vaatimukset. Dan-arvojen graduoinneissa noudatetaan Suomessa kansainvälisiä FIK:n ja EKF:n julkaisemia graduointisääntöjä ja -vaatimuksia.

On hyvä muistaa, että graduointi on osa harjoittelua. Graduointien tarkoitus on luoda selkäranka harjoittelulle. FKA:n kyu-järjestelmä on kehitetty antamaan puitteet perusteiden opettamiseen. Kyu-järjestelmän tavoitteena on johdattaa harjoittelijaa eteenpäin. Eräs kyu-järjestelmän keskeinen tehtävä on antaa harjoittelijalle valmiudet suorittaa kansainväliset vaatimukset täyttävä shodanin (1. danin) koe.

On erittäin tärkeää, että harjoittelu on tinkimätöntä ja kyu-kokeen suorittaminen luonnollinen osa harjoittelua. Kokeen tulisi ensisijaisesti kannustaa harjoittelemaan. Turhan hierarkian muodostumista tulisi välttää. Suoritettu kyu-arvo on merkkipaalu suorittajalleen ja osoitus yhteisölle hänen ahkeruudestaan.

Kyu-tasolla harjoittelun tulisi olla riittävän haastavaa, jotta kokelaat läpäisisivät ongelmitta kyu-graduoinnit. Ohjaajien tulisi painottaa harjoittelun tärkeyttä ja saada aloittelevat harrastajat ymmärtämään, että graduointi on mittari heille itselleen osana pitkää tietä.

Graduointitilaisuus

Graduointitilaisuuden tulee olla julkinen. Tiedon graduointitilaisuudesta on oltava kaikkien FKA:n jäsenseurojen tavoitettavissa. Graduointitilaisuudesta on ilmoitettava liiton graduoinneista vastaavalle FKA:n edustajalle vähintään kaksi viikkoa ennen tapahtumaa.

Graduointitilaisuudet on pyrittävä järjestämään peruskurssien päättyessä sekä leirien ja kilpailujen yhteydessä.

Graduointilisenssi

FKA:n myöntämä voimassaoleva graduointilisenssi on osoitus ohjaajan pätevydestä arvostella kyu-graduointeja ja oikeuttaa toimimaan jäsenenä kyu-arvoja myöntävissä graduointiraadeissa.

FKA myöntää vuosittain järjestettävissä koulutuksissa graduointilisenssejä dan-tasoisille ohjaajille. Graduointilisenssi myönnetään aina lajikohtaisesti. Graduointilisenssi pysyy voimassa, mikäli sen haltija osallistuu vähintään kahdesti vuodessa Suomen Kendoseurojen Keskusliiton hyväksymään graduointiraatiin.

Graduointiraati

Alempien kyu-arvojen kohdalla (6.–5. kyu) graduointiraadissa on oltava vähintään kolme henkilöä. Tällöin arvosteluraadin yhden jäsenen on oltava arvoltaan vähintään 2. dan, jolla on FKA:n myöntämä graduointilisenssi. Graduointiraadin muut jäsenet voivat olla esimerkiksi opetuksesta vastaavia henkilöitä. 6. ja 5. kyun graduoinneissa tulisi ottaa huomioon seuran ohjaajan arvio, koska kurssit saattavat edetä toisistaan poikkeavilla tavoilla.

Ylempien kyu-arvojen kohdalla (4.–1. kyu) graduointiraadissa on oltava kolme tai viisi henkilöä, joilla kaikilla on voimassaoleva FKA:n myöntämä graduointilisenssi. Ylempien kyu-arvojen graduointiraadissa täytyy olla vähintään kolme dan-arvon haltijaa, joista ainakin yhdellä täytyy olla vähintään 3. dan. Alin mahdollinen dan-arvo ensimmäistä kyuta myöntävässä graduointiraadissa on 2. dan.

Graduointiraadin on oltava pukeutunut kunkin FKA:n lajin vaatimusten mukaisesti hakamaan ja keikogihin tai tummansiniseen pikkutakkiin, harmaisiin housuihin, punaiseen solmioon ja tummiin sukkiin.

Graduointiraadilla on oma reishiki. Ennen graduoinnin alkua raadin jäsenet kumartavat ympyrämuodostelmassa seisaaltaan toisilleen (raadin perustaminen), jonka jälkeen raati kumartaa yhdessä rivissä shomeniin päin. Graduoinnin jälkeen raati kumartaa yhdessä shomeniin päin ja sen jälkeen ympyrämuodostelmassa vielä toisilleen (raadin purkaminen).

Graduointien arvostelu ja palautteen antaminen

Graduointiraadin jäsenen tulee hallita hyvin lajikohtaisten ZNKR-manuaalien sisältö. Vaikka näissä manuaaleissa esitetäänkin yksityiskohtaiset ohjeet kuhunkin kataan ja tekniikkaan, on lopullinen tulkinta kuitenkin kunkin raadin jäsenen henkilökohtainen. Raadin jäsenen on kyettävä tekemään havaintojensa pohjalta päätös siitä, onko kokelas yrittämänsä kyu-arvon tasolla. Graduointiraadin jäsenen päätöksen on perustuttava vain graduointitilaisuuden yhteydessä tehtäviin havaintoihin. Muu tietämys kokelaasta ei saa vaikuttaa päätöksiin.

Vaikka graduointiraadin jäsen supistaa havaintonsa kokelaasta läpäisy päätökseen, kuuluu kyu-graduointitilaisuuteen aina palautteen antaminen kokelaille. Graduointiraadin jäsenen on kyettävä antamaan kokelaille vinkkejä ja ohjeita harjoitteluun valmistauduttaessa seuraavaan kokeeseen.

Graduointiraadin tulee kiinnittää huomiota kokelaiden käyttäytymiseen myös ennen varsinaisen graduointitilaisuuden alkua, kuten kokelaiden korrektiin ja siistiin pukeutumiseen sekä muuhun varustukseen. Nämä seikat eivät ole hylkäämisen perusteita muutoin, kuin aivan räikeimmissä tapauksissa, mutta niihin tulee puuttua tiukasti annettaessa palautetta.

Kokelaan fyysiset ominaisuudet, kuten ikä ja vammat, on otettava huomioon arvosteltaessa graduointia.

Ikkyun (1. kyu) arvioinnissa tulee huomioida kokelaan valmius shodanin (1. danin) graduointiin.

Graduoinnin hyväksymiskriteerit

Graduointi hyväksytään, jos kolmen hengen graduointiraadista vähintään kaksi raadin jäsentä on puoltanut kokeen hyväksymistä. Viiden hengen graduointiraadissa edellytetään kokeen hyväksymiseksi vähintään kolmen raadin jäsenen puolta.

Kokelaat

Graduointiin osallistuvan kokelaan on oltava FKA:n jäsenjärjestön jäsen. Kokelaalla on oltava jäsenmaksu maksettuna kuluvalta vuodelta sekä voimassaoleva, kendon, iaidon ja jodon harjoittelussa mahdollisesti sattuvat tapaturmat kattava vakuutus.

Muun Kansainvälisen Kendoliiton (FIK) jäsenseuran jäsen voidaan hyväksyä graduoimaan, mikäli kokelas esittää oman liittonsa kirjallisen luvan.

Mikäli kokelaalla on pysyvä vamma tai rajoite, joka vaikuttaa kokelaan suoritukseen tai estää kokonaan suorituksen vaaditulla tavalla, tulee kokelaan ilmoittaa tästä graduointiraadille etukäteen ennen kokeen alkua. Samoin, mikäli kokelaalla on tuki, side tms. joka näkyy normaalin vaatetuksen alta, tulee kyseinen suojavaaruste hyväksyttävä graduointiraadilla ennen kokeen alkua.

Edistyminen ja aikarajat

Kendossa ja jodossa kyu-kokeiden vähimmäisaikaväli on 5.-1. kyun tapauksessa 3 kk. Sen sijaan 6. kyun kohdalla 3 kk on ohjeellinen vähimmäisaikaväli. Intensiiviset peruskurssit, joiden päätteeksi graduoidaan 6. kyu, voivat olla kestoltaan lyhyempiä kuin 3 kk.

Iaidossa kyu-kokeiden vähimmäisaikaväli on 4.-1. kyun tapauksessa 3 kk. 6. ja 5. kyu suoritetaan peruskurssilla tai sen jälkeen, kun kokelas on ohjaajan arvion mukaan siihen valmis.

Graduointiraadin ja seurojen ohjaajien tulee käyttää arvostelukykyään ja lajituntemustaan arvioidessaan oppilaan kypsyttä osallistua kokeeseen ja sen läpäisemiseen. Jos jonkun kokelaan katsotaan edistyneen erittäin nopeasti, tulee silloin arvioida kokelaan mahdollisuutta siirtyä seuraavaan kyu-arvoon jo ennen vaaditun suositusaikamäärän täyttymistä. Tapauksissa, joissa kokelas ei ole suorittanut kyu-arvoja, vaikka on harjoitellut säännöllisesti, tulisi arvosteluraadin myöntää kokelaalle sellainen kyu-arvo, joka vastaa kokelaan tasoa. Tällaisissa tapauksissa olisi sopivaa, että niin sanottua hyppygraduointia eli useamman kyu-arvon suorittamista samalla kerralla suosittelee graduointiraadille esimerkiksi kokelaan oma ohjaaja. Myös graduointiraati voi esittää näkemänsä perusteella korkeampaa kyu-arvoa kuin kokelas on tullut yrittämään. Graduointiraati voi myös myöntää ohjaajan suosittelemaa kyu-arvoa alemman kyu-arvon.

Silloin kun hyppygraduointeja suoritetaan, on graduointiraadin oltava arvovaltainen eli täytettävä ylempien kyu-arvojen graduointiraadin vaatimukset. Hyppygraduointien kohdalla graduointiraadin tulee olla yksimielinen kokeen suorittamisesta ja hyväksymisestä.

Jos joku haluaa suorittaa kyu-arvoja ulkomailla, on siihen pyydetävä FKA:n lupa. Pitempään ulkomailla oleskelevat henkilöt harjoittelevat ja suorittavat kokeita kulloinkin kyseessä olevan maan kyu-vaatimusten mukaisesti. FKA hyväksyy EKF:n ja FIK:n jäsenmaiden kyu-arvot. Kiistatapaukset FKA käsittelee yksitellen.

Ilmoittautuminen ja maksut

Graduointitilaisuuden järjestävä seura tekee ilmoittautuneista luettelon, johon merkitään kokelaan nimi, seura, viimeksi suoritettu arvo, syntymäaika ja ohjaajan suositus. Kokeen jälkeen kerätään graduointimaksut sillä hetkellä voimassaolevan graduointihinnaston mukaisesti. Graduointitilaisuuden järjestävä seura tilittää kerätyt maksut FKA:lle. Graduointimaksujen tilityslomake toimitetaan FKA:n taloudenhoitajalle ja jäsenmaksu- ja graduointiasioista vastaavalle henkilölle.

Todistus ja graduointirekisteri

Hyväksytystä graduoinnista annetaan todistus. FKA ylläpitää rekisteriä, johon merkitään kaikki Suomessa annetut kyu-arvot. Graduointitilaisuuden järjestävä seura ilmoittaa graduointien tilityslomakkeella suoritettut arvot ja niiden haltijat rekisteriin graduointimaksujen tilityksen yhteydessä. FKA katsoo suorituksen rekisteröidyksi siitä hetkestä alkaen, kun tarvittavat maksusuoritukset on tilitetty liitolle.

Ulkomaiset graduoinnit

Ulkomailla suoritettut, muiden FIK:n jäsenjärjestöjen myöntämät, kyu-arvot hyväksytään vastaamaan FKA:n kyu-arvoja.

Muita määräyksiä

FKA:n hallitus ratkaisee tarvittaessa näiden sääntöjen soveltamiseen liittyvät kysymykset. Graduointikokeen hyväksymisessä arvosteluraadin päätös on kuitenkin lopullinen.

KENDON KYU-GRADUOINTIVAATIMUKSET

Kendo 6. kyu

Sisältö:

- Suburit: joogeburi, nanameburi, shomen, kote, do, sayumen, hayasuburi
- Peruslyönnit: men, kote, do ja kote-men tobikomiashilla
- Kirikaeshi

Suoritukset voidaan tehdä motodachille tai ilman motodachia.

Varustus: verryttelypuku tai hakama ja kendogi

Vähimmäisaika harjoittelun aloittamisesta: 3 kk (intensiivisen peruskurssin tapauksessa voi olla lyhyempi)

Kriteerit: Kokelaalta edellytetään kendon perusliikkeiden auttavaa hallitsemista. Jalkatyössä kokelaan on pyrittävä käyttämään oikeaa askellusta kunkin suorituksen edellyttämällä tavalla (suriashi, ayumiashi ja tobikomiashi).

Lyöntiliikkeiden on oltava laajoja, kokelaan eri lyöntien tulisi erota toisistaan. Arvioitaessa kokelasta muoto ei ole vielä päällimmäinen seikka vaan hänen pyrkimyksensä toteuttaa ki-ken-taita sekä halunsa harjoitella ja oppia. Kokelaan toimiminen motodachina ei saa vaikuttaa kokeen arvosteluun negatiivisesti.

Kendo 5. kyu

Sisältö:

- Peruslyönnit: men, kote, do ja kote-men tobikomiashilla
- Kirikaeshi
- Määrätty uchikomi, johon voi sisällyttää nidan- ja hikiwazaa

Suoritukset voidaan tehdä kokeneemmalle motodachille tai kokelaat voivat toimia itse motodacheina.

Varustus: hakama ja kendogi

Vähimmäisaika edellisestä graduoinnista: 3 kk

Kriteerit: Kokelaan suorituksissa on oltava tiiviimpi rytmi kuin 6. kyussa. Kiain on oltava yhtenäisempi ja hengityksen hallitumpaa. Kokelaan liikkeiden on oltava paremmin yhteen sovitettuja. Esimerkiksi kirikaeshia tehtäessä kokelaalla on oltava parempi käsitys harjoituksen muodosta ja omasta olemuksestaan (ryhti ja etäisyys) kuin 6. kyussa. Tobikomiashin ja suriashin välillä on jo oltava selvä ero.

Kendo 4. kyu

Sisältö:

- Peruslyönnit: men, kote, do ja kote-men tobikomiashilla
- Kirikaeshi
- Määrätty uchikomi, jossa on nidan- ja hikiwazaa

Varustus: bogu

Vähimmäisaika edellisestä graduoinnista: 3 kk

Kriteerit: Kokelaan on kyettävä kantamaan bogua. Peruslyönneissä on oltava selkeä ki-ken-tai-icchi. Etäisyyden (ma-ai) ymmärtäminen on näyttävä suorituksissa. Hyökkäyksien ja painostuksen (seme) on tapahduttava paremmin oikealta etäisyydeltä, säätelemällä omaa liikkumistaan suhteessa parin liikkumiseen. Hyökkäysten on alettava kamaesta ja päättyttävä kamaeen (zanshin). Kokelaan on oltava heti valmis uuteen hyökkäykseen. Kiain on jatkuttava lyönnin jälkeen voimakkaana. Hikiwazassa ei vielä edellytetä taiatarin hallitsemista.

Kendo 3. kyu

Sisältö:

- Kirikaeshi
- Uchikomi-geiko
- Ji-geiko

Varustus: bogu

Vähimmäisaika edellisestä graduoinnista: 3 kk

Kriteerit: Kirikaeshin ja uchikomi-geikon suorittamisen täytyy olla jo jatkuvaa. Turhia hengitys- ja miettimistaukoja ei saa enää olla. Kokelaan perustaitojen on oltava sillä tasolla, että hän voi toimia harjoitustilanteessa motodachina sekä harjoitella ji-geikoa. Kokelaan tulee pystyä tekemään taiatari ja lyömään jämäkästi oikealta etäisyydeltä peruslyöntisarjat.

Kendo 2. kyu

Sisältö:

- Kirikaeshi
- Kakari-geiko
- Ji-geiko

Varustus: bogu

Vähimmäisaika edellisestä graduoinnista: 3 kk

Kriteerit: Kokelaan lyöntien on oltava täsmällisiä ja niissä on oltava enemmän henkeä. Pelkkä osuminen ei riitä, kokelaan on osoitettava, että hän ymmärtää suoritettavien harjoitusten luonteen. Kokelasta on arvioitava jo enemmän ji-geikon pohjalta, jota tehtäessä kokelaan pitäisi hyökätä rohkeasti (men), olla pelkäämättä osumaa ja säilyttää hyvä muoto.

Kendo 1. kyu

Sisältö:

- Kendo kata 1–7
- Kirikaeshi
- Ji-geiko

Varustus: bogu

Vähimmäisaika edellisestä graduoinnista: 3 kk

Kriteerit: Kokelaan oltava valmis siirtymään 1. danin tasolle. Ensin suoritettava kendo kata tulisi osata ilman suurempia virheitä. Ji-geikossa on kyettävä tekemään ippon (piste) ja näyttämään joitakin tekniikoita.

Ohjeita kendon kyu-graduoinnin arvosteluun

Seuraavia asioita sekä niiden kautta ilmeneviä osa-alueita tulee tarkastella huolellisesti arvioitaessa kokelasta.

1. Reiho (kumarrukset, sonkyo, käyttäytyminen ja ulkoasu)
2. Kamae (ryhti, jalkojen asento, käsien/shinain asento ja katse)
3. Ki-ken-tai-icchi (yhdenaikaisuus)
4. Zanshin (tarkkaavaisuus, valmius)
5. Liikkuminen (jalkatyö, kehonhallinta ja lyönnit: alemmissa kyu-arvoissa käsien liikkeen on oltava isoa ja ylemmissä kyu-arvoissa lyöntien on oltava täsmällisiä)
6. Kokelaan fyysiset ominaisuudet (lähtötasoon vaikuttavat tekijät kuten ikä ja vammat)
7. Edellisen kyu-arvon vaatimusten hallinta

IAIDON KYU-GRADUOINTIVAATIMUKSET

Iaido 6. kyu

Sisältö: Sisältö on ohjaajan harkinnassa.

Varustus: bokken

Graduoinnin ajankohta: suoritetaan peruskurssilla tai sen jälkeen, kun kokelas on ohjaajan arvion mukaan siihen valmis

Kriteerit: Läpikäynnin kriteeri on, että kokelas pystyy toistamaan ja tunnistamaan harjoiteltuja asioita. Suullisesti kuulustellaan yleisesti etikettiin ja turvallisuuteen liittyviä seikkoja.

Iaido 5. kyu

Sisältö: Kata 1. Mae

Varustus: bokken ja saya, obi

Graduoinnin ajankohta: suoritetaan peruskurssilla tai sen jälkeen, kun kokelas on ohjaajan arvion mukaan siihen valmis

Kriteerit: Kokelas pystyy esittämään reishikin ja 1. katan ilman esimerkkiä. Kaikki virheet sallitaan, mutta katan pitää olla tunnistettava ja sisältää seuraavat asiat: nukitsuke, kirioroshi, o-chiburi ja noto.

Iaido 4. kyu

Sisältö: Katat 1.–6. Kolme vapaavalintaista kataa.

Varustus: bokken, saya, obi, hakama, gi

Vähimmäisaika edellisestä graduoinnista: 3 kk

Kriteerit: Katoissa saa tehdä enintään 10 virhettä. Reishikin läpiviennin täytyy onnistua ensi yrittämällä ilman, että liikkeitä tarvitsee korjata.

Iaido 3. kyu

Sisältö: Katat 1.–8. Kolme shitei wazaa eli raadin määräämää kataa, jotka päättää graduointiraadin korkea-arvoisin jäsen.

Varustus: bokken, saya, sageo, obi, hakama, gi

Vähimmäisaika edellisestä graduoinnista: 3 kk.

Kriteerit: Katoissa saa tehdä enintään 10 virhettä. Reishiki sujuvaa.

Iaido 2. kyu

Sisältö: Katat 1.–10. Kolme shitei wazaa eli raadin määräämää kataa, jotka päättää graduointiraadin korkea-arvoisin jäsen.

Varustus: iaito, obi, hakama, gi

Vähimmäisaika edellisestä graduoinnista: 3 kk

Kriteerit: Katoissa saa tehdä enintään 5 virhettä. Reishikin tulee olla luontevaa, mutta sen ei tarvitse olla virheetöntä.

Iaido 1. kyu

Sisältö: Katat 1.–12. Viisi shitei wazaa eli raadin määräämää kataa, jotka päättää graduointiraadin korkea-arvoisin jäsen.

Varustus: iaito, obi, hakama, gi

Vähimmäisaika edellisestä graduoinnista: 3 kk

Kriteerit: Katoissa saa tehdä enintään 5 virhettä. Luonteva ja virheetön reishiki. Kokelaan tulee olla valmis shodan-kokeeseen läpäistyään 1. kyun graduoinnin.

JODON KYU-GRADUOINTIVAATIMUKSET

Jodo 6. kyu

Sisältö:

Jodon perusteita, sisältö ohjaajan harkinnassa

Varustus: jo, bokken

Vähimmäisaika harjoittelun aloittamisesta: 3 kk (intensiivisen peruskurssin tapauksessa voi olla lyhyempi)

Jodo 5. kyu

Sisältö:

Jodon perusteita, sisältö ohjaajan harkinnassa

Varustus: jo, bokken

Vähimmäisaika edellisestä graduoinnista: 3 kk

Jodo 4. kyu

Sisältö:

Katat: 1-6 (jo ja tachi)

Kihon: Katoissa 1-6 esiintyvät tandoku dosa ja sotai dosa (jo ja tachi)

Graduointiraadin korkea-arvoisin jäsen valitsee suoritettavat katat ja kihonit.

Varustus: jo, bokken, gi, hakama

Vähimmäisaika edellisestä graduoinnista: 3 kk

Jodo 3. kyu

Sisältö:

Katat: 1-8 (jo ja tachi)

Kihon: Katoissa 1-8 esiintyvät tandoku dosa ja sotai dosa (jo ja tachi), sekä tai hazushi uchi

Graduointiraadin korkea-arvoisin jäsen valitsee suoritettavat katat ja kihonit.

Varustus: jo, bokken, gi, hakama

Vähimmäisaika edellisestä graduoinnista: 3 kk

Jodo 2. kyu

Sisältö:

Katat: 1-10 (jo ja tachi)

Kihon: Katoissa 1-10 esiintyvät tandoku dosa ja sotai dosa (jo ja tachi), sekä tai hazushi uchi.

Graduointiraadin korkea-arvoisin jäsen valitsee suoritettavat katat ja kihonit.

Varustus: jo, bokken, gi, hakama, obi

Vähimmäisaika edellisestä graduoinnista: 3 kk

Jodo 1. kyu

Sisältö:

Katat: 1-12 (jo ja tachi)

Kihon: 1-12 tandoku dosa ja sotai dosa (jo ja tachi)

Graduointiraadin korkea-arvoisin jäsen valitsee suoritettavat katat ja kihonit

Varustus: jo, bokken, gi, hakama, obi

Vähimmäisaika edellisestä graduoinnista: 3 kk

Ohjeita jodon kyu-graduoinnin arvosteluun

Seuraavia asioita sekä niiden kautta ilmeneviä osa-alueita tulee tarkastella huolellisesti arvioitaessa kokelasta.

1. Reiho (kumarrukset, käyttäytyminen ja ulkoasu)
2. Ashisabaki (jalkatyö)
3. Taisabaki (kehon ja aseiden liikkeet)
4. Ma-ai, riai (etäisyys, ajoitus, vuoropuhelu)
5. Shisei, kamae (ryhti, kehon asento)
6. Metsuke, zanshin (katse, tarkkaavaisuus, valmius)
7. Tenouchi (käsien ote aseesta tekniikan eri vaiheissa)
8. Kiai